

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7. Vtrum hæretici, & schismatici, vel excommunicati possint conficere hoc
sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

morez, & ministrat
tunc, & cum dicitur pars
mortua non meretur
sicut vita, verum est,
quod ad meritum ex p-
sona propria sed fecit,
est, quod ad meritum ex
plena ecclesia: cum
quod sit, & parte vi-
ta ministrare melior
sit simpliciter missa:
Et iudicium tunc co-
currit in ecclesia, & ex p-
sona propria.

tuis. Quantum ergo ad sacramen-
tum, non minus valet missa sacer-
dotis mali, quam boni: quia utro-
biq; idem conficitur sacramen-
tum. Oratio etiam quaerit in missa,
potest considerari dupliciter: uno
modo, in quantum habet efficaciam
ex deuotione sacerdotis orantis:
& sic non est dubium, quod missa
melioris sacerdotis magis est fru-
ctuosa: alio modo, in quantum oratio
in missa profertur a sacerdote
in persona totius ecclesiae, cuius
sacerdos est minister: quod idem ministeriu-
m in peccatoribus manet: sicut supra dictum est de
ministerio Christi, unde et quantum ad hoc est fru-
ctuosa non solum oratio sacerdotis peccatoris in
missa, sed et omnes eius orationes, quae faciunt in ec-
clesiasticis in officiis, in quibus gerit personam eccle-
siae: licet orationes eius priuatae non sint fructuo-
sae, sicut illud Prouer. 28. Qui declinat aures suas, ne
audiat legem, oratio eius erit execrabilis.

An. p. 220.
D. 220.

D. 221.

4. d. 13. q. 2.
4. d. 13. q. 2.
4. d. 13. q. 2.
4. d. 13. q. 2.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Gregor.
loquitur ibi, quantum ad sanctitatem diuini sacra-
menti.

AD SECVNDVM dicendum, quod in sacra-
mento baptismi non sunt solennes orationes, pro
omnibus fidelibus, sicut in missa, & ideo quan-
tum ad hoc non est simile: est autem simile quan-
tum ad effectum sacramenti.

AD TERTIVM dicendum, quod per virtutem Spiritus
sancti (qui per unitatem charitatis conciat inuicem
bona membrorum Christi) fit, quod bonum priuatum,
quod est in missa sacerdotis boni, est fructuosum
alijs. Malum autem priuatum unius hominis non
potest alteri nocere, nisi per aliquem consensum,
ut Aug. * dicit in lib. contra Parmenianum.

ARTICVLVS VII.

Utrum heretici schismatici, & excommunicati pos-
sint consecrare.

AD SEPTIMVM sic proceditur. Vt quod heretici,
schismatici, & excommunicati, eucharistiam
consecrare non possint. Dicit enim Aug. quod extra ec-
clesiam catholicam non est locus veri sacrificij. Et Leo
Papa dicit, * & habetur in Decretis. 1. q. 1. Aliter. s.
quam in ecclesia, quae corpus Christi est, nec rata
sunt sacerdotia, nec uera sacrificia: sed heretici, schif-
matici, & excommunicati sunt ab ecclesia separati.
ergo non possunt uerum sacrificium conficere.

¶ 2. Præter. Sicut ibidem legitur, Innoc. 1. Papa dicit,
arianos ceterasque eiusmodi pestes, quia laicos eor-
um sub imagine penitentiae suscipimus, non videtur
clericis eorum cum sacerdotij aut cuiuspiam my-
sterij suscipiendi dignitate esse, quibus solum bap-
tismatum esse permittimus: sed non potest aliquis
consecrare Eucharistiam, nisi sit cum sacerdotij di-
gnitate: ergo heretici, & ceteri huiusmodi, non pos-
sunt Eucharistiam consecrare.

¶ 3. Præter. Ille, qui est extra ecclesiam ut aliquid pos-
se agere in persona totius ecclesiae: sed sacerdos con-
secrans eucharistiam, hoc agit in persona totius eccle-
siae: quod patet ex hoc, quod omnes orationes propo-
nit in persona ecclesiae. ergo videtur, quod illi, qui sunt
extra ecclesiam. s. heretici, & schismatici, & excom-
municati, non possunt consecrare Eucharistiam.

SED CONTRA est, quod Aug. * dicit in 2. Contra

Parmenianum, sicut baptismus in eis. s. hereticis,
schismaticis, & excommunicatis, ita ordinatio mansit in-
tegra: sed ex vi ordinationis sacerdos potest conse-
crare Eucharistiam. ergo heretici, schismatici, & ex-
communicati, cum in eis maneat ordinatio integra, vide-
tur, quod possint consecrare eucharistiam.

RESPON. Dicendum, quod quidam dixerunt, quod he-
retici, & schismatici, & excommunicati, quia sunt
extra ecclesiam, non possunt conficere hoc sacra-
mentum. Sed in hoc decipiuntur: quia sicut Aug. *
dicit in 2. Contra Parmenianum, aliud est aliquid
omnino non habere, aliud autem non recte habe-
re: & similiter est est aliud non dare, & aliud non re-
cte dare. Illi igitur, qui intra ecclesiam constituti, re-
ceperunt potestatem consecrandi eucharistiam in
ordinatione sacerdotij, recte quidem habent pote-
statem, sed non recte ea vtuntur, si postmodum per
haeresim, aut schisma, vel excommunicationem, ab ec-
clesia separentur. Qui autem sic separati ordinantur,
nec recte habent potestatem, nec recte vtuntur. Quod
tamen utriusque potestatem habeant, patet per hoc, quod
(sicut Aug. * ibidem dicit) cum redeunt ad unitatem
ecclesiae, non reordinantur, sed recipiuntur in suis
ordinibus. Et quia consecratio eucharistiae est actus
consequens ordinis potestatem, illi qui sunt ab ec-
clesia separati per haeresim, aut schisma, vel excom-
municationem, possunt quidem consecrare eucha-
ristiam, quae ab eis consecrata verum corpus, & san-
guinem Christi continet, non tamen hoc recte faciunt,
sed peccant facientes, & ideo fructum sacrificij non
percipiunt, quod est sacrificium spirituale.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod auctoritates il-
lae, & similes intelligendae sunt, quantum ad hoc,
quod non recte extra ecclesiam sacrificium offertur,
unde extra ecclesiam non potest esse spirituale sacri-
ficium, quod est uerum ueritate fructus, licet sit ue-
rum ueritate sacramenti, sicut etiam supra dictum
est, * quod peccator sumit corpus Christi sacramen-
taliter, sed non spiritualiter.

AD SECVNDVM dicendum, quod solus baptismus
permittitur esse reatus hereticis, & schismaticis, quia
possunt licite baptizare in articulo necessitatis. In
nullo autem casu licite possunt eucharistiam conse-
crare, uel alia sacramenta conferre.

AD TERTIVM dicendum, quod sacerdos in missa in
orationibus quidem loquitur in persona ecclesiae, in
cuius unitate consistit. Sed in consecratione sacra-
menti loquitur in persona Christi, cuius uicem in
hoc gerit per ordinis potestatem, & ideo si sacerdos
ab unitate ecclesiae precipuus, missam celebret, quia po-
testatem ordinis non amittit, consecrat uerum corpus,
& sanguinem Christi: sed quia est ab ecclesiae unitate
separatus, orationes eius efficaciam non habent.

ARTICVLVS VIII.

Utrum sacerdos degradatus possit hoc sacramentum
conficere.

AD OCTAVVM sic proceditur. Vt quod sacerdos de-
gradatus non possit hoc sacramentum confi-
cere. Nullus enim conficit hoc sacramentum, nisi per
potestatem consecrandi quam habet: sed degradatus
non habet potestatem consecrandi, licet habeat po-
testatem baptizandi, ut dicit Cano. 1. q. 1. c. quidam. *
ergo uidetur, quod presbyter degradatus non pos-
sit eucharistiam consecrare.

¶ 2. Præter. Ille qui aliquid dat, potest et auferre: sed
episcopus dat presbytero potestatem consecran-
di. Tertia S. Thomae. MM 3 di,

1. 2. c. 13. ante
med. 10. 2.

1. 2. contra
Parmenianum
ca. 13. tom. 7.

Q. 80. ar. 3.

D. 259.

4. dist. 13. q. 1.
art. 1. q. 4. &
quodlibet. art.
16.

Habetur in
dec. 1. q. 1. c.
Quod quidam
circa med.